

Rosenfeldt v/Nicolai Oxholm Tillisch
Rosenfeldt 1
4760 Vordingborg

Kystdirektoratet
J.nr. 21/14051-9
Ref. Martin Kangas
Christensen
25-04-2022

Dispensation til parkeringsplads inden for strandbeskyttelseslinjen

Ansøgning

Vordingborg Kommune har søgt om dispensation fra naturbeskyttelseslovens¹ § 15 til at etablere en parkeringsplads inden for strandbeskyttelseslinjen på ejendommen matr. nr. 1ah, Knudshoved, Vordingborg Jorder, Knudsskovvej 76, 4760 Vordingborg, Vordingborg Kommune.

Afgørelse

Kystdirektoratet giver dispensation efter naturbeskyttelseslovens § 65b, stk. 1, jf. § 15, til det ansøgte.

Dispensationen gælder kun strandbeskyttelseslinjen. I skal selv undersøge, om projektet kræver tilladelse efter anden lovgivning.

Dispensationen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, jf. naturbeskyttelseslovens § 66, stk. 2.

I kan læse mere om lovgrundlaget for afgørelsen i bilag 1.

Afgørelsen kan påklages

Afgørelsen kan påklages inden for fire uger.

I må ikke udnytte dispensationen før klagefristen er udløbet. Hvis der bliver klaget over afgørelsen, er dispensationen ikke gældende før klagesagen er færdigbehandlet. I vil få direkte besked fra Kystdirektoratet med oplysninger om, hvordan I skal forholde jer, hvis der bliver klaget over afgørelsen.

I kan se en klagevejledning i bilag 2.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

Redegørelse for sagen

På Knudshoved Odde i Vordingborg Kommune gennemføres EU-LIFE-projektet Clima-Bombina, (LIFE18 NAT/DK000732) på matr. nr. 1a, 3a og 1ah Knudshoved, Vordingborg Jorder inden for strandbeskyttelseslinjen. Kystdirektoratet har givet dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til visse tiltag inden for rammerne af projektet (j.nr. 20/02690).

Der ydes tilskud til projektet fra EU-s LIFE NATURE-pulje. Projektet har til formål at skabe nye levesteder for klokkefrø, andre padde og fugle for at modvirke klimaforandringer i kystnære områder. Vordingborg Kommune er projektejer og Miljøstyrelsen, Amphi Consult Sjælland v. Peer Ravn og Stiftung Naturschutz Schleswig-Holstein er partnere i projektet.

Projektet løber i perioden 2019-2023 og gennemføres på privat jord tilhørende familien Tillisch på Rosenfeldt Gods, Rosenfeldt 1, 4760 Vordingborg.

Projektarealerne pålægges en deklaration, der medfører at arealerne ikke kan indgå som omdriftsjord igen. Der er således tale om et længerevarende, permanent naturprojekt, der skaber sammenhæng med over 400 hektar natur/skov og vil sikre gunstig bevaringsstatus for en lang række arter og naturtyper i området.

LIFE Clima-Bombina projektets mål er, at opnå gunstig bevaringsstatus for klokkefrø og bidrage til at opnå gunstig bevaringsstatus for følgende arter opført på Habitatdirektivets bilag IV: løgfrø, løvfrø, strandtudse, grønbroget tudse, springfrø, spidssnudet frø og stor vandsalamander samt markfirben. Derudover bidrager projektet til at opnå gunstig bevaringsstatus for følgende fuglearter opført på fuglebeskyttelsesdirektivet: havterne, spidsand, klyde og rødrygget tornskade. I forhold til naturtyper bidrager projektet til gunstig bevaringsstatus for ni habitatnaturtyper: kalk-overdrev, kalksandoverdrev, surt overdrev, grågrøn klit, strandenge, tidvis våd eng og tre sø-naturtyper.

Projektet indebærer blandt andet etablering af over 40 nye søer, oprensning af 10 eksisterende søer, etablering af overvintringssteder for padde og andre krybdyr samt udlægning af store sten (mere end 600) på overdrev for at forbedre mikroklimatiske forhold for myrer, laver, mv.

Som et led i projektet søges der nu om at anlægge en parkeringsplads for områdets besøgende.

Ansøger skriver om baggrunden for ansøgningen:

Formidling af projektet og dets resultater for borgere, besøgende og turister er en vigtig aktion i projektet for EU og for Vordingborg Kommune.

Formidlingsindsatser udgør altid en del af de aktioner som EU giver tilskud til fra Life-puljen. I Life Clima Bombina har EU givet accept til etablering af en ny parkeringsplads til ca. 500.000 kr samt en række andre formidlingsfaciliteter. Parkeringspladsen er derfor direkte forbundet med de øvrige aktioner i projektet og bidrager til at samle parkeringen ét sted således

at de arter projektet søger at fremme ikke forstyrres væsentligt. Life-projektet har og vil skabe stor interesse for Knudshoved Odde og de eksisterende parkeringsforhold er ikke tilstrækkelige. Samtidig er der et stort behov for parkeringsplads til busser da flere og flere foreninger, skoler m.v. besøger området. Det er derfor nødvendigt at søge om etablering af en ny fremtidssikret parkeringsplads. I forbindelse med corona-perioden har presset på området allerede været tydeligt med op over 170 biler i området dagligt. Som følge af befolkningens øgede opmærksomhed på friluftsmulighederne i store danske naturområder forventes der de kommende år en kraftig stigning i publikum i området. Da det ikke er muligt at komme til Knudshoved med offentlig transport vil hovedparten af trafikken ske i personbiler.

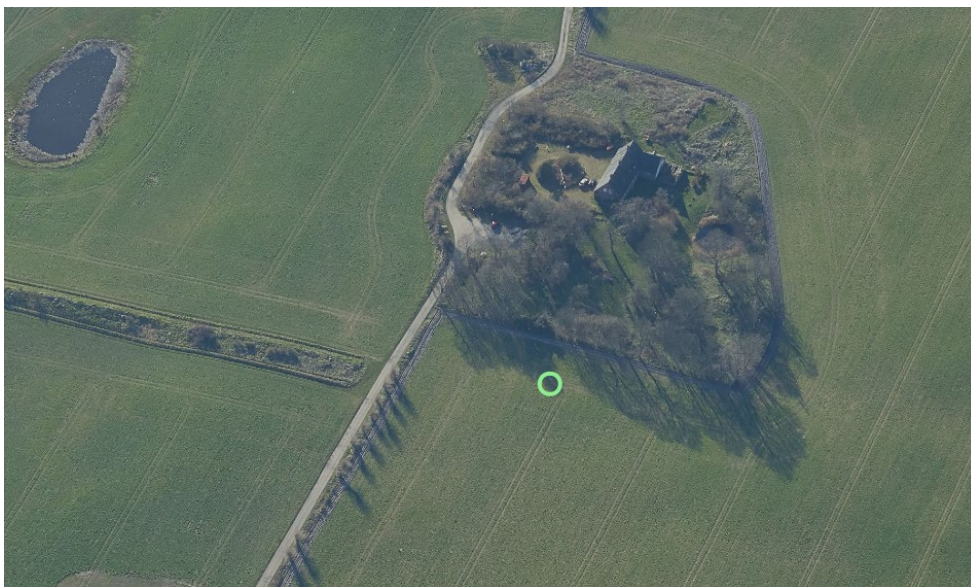
Den nuværende parkeringsplads ligger øst for ejendommen Knudsskovvej 76 og kan rumme ca. 10 biler. Arealet hvor parkeringspladsen ligger i dag er ikke en del af projekt-området p.g.a. hensynet til boligen. Det er derfor ikke muligt eller ønskeligt at udvide parkeringspladsen her.

Parkeringspladsen ønskes derfor flyttet til en placering øst for projektgrænsen omkring Knudsskovvej 76. Her ønskes den etableret på tidligere landbrugsjord. Parkeringspladsen etableres op til eksisterende beplantning langs projektgrænsen til Knudsskovvej 76. For at tage hensyn til de landskabelige kvaliteter ønskes parkeringspladsen omkranset med en randbeplantning af lave hjemmehørende buske såsom hvidtjørn, slåen o. lign. Over tid vil parkeringspladsen derved synsmæssigt blive en samlet enhed med beplantningerne på Knudsskovvej 76. Det er ikke desværre ikke muligt at placere parkeringspladsen uden for strandbeskyttelseslinjen. Syd for grusvejen – uden for strandbeskyttelseslinjen – samles skiltning om projektet, bord/bænkesæt og der etableres en mindre formidlingsbygning. Parkeringspladsen skal derfor ses som en del af et samlet velkomst-område for projektet. Hele velkomst-arealet vil yderst blive omkranset af et to-trådet elhegn således at området hegnes fra det øvrige område, hvor der kommer til at gå græssende kreaturer og heste hele året. Mellem p-pladsen og faciliteterne syd for vejen etableres der en færirst på grusvejen.

Parkeringspladsen bliver 34 x 100 meter. Herudover ønskes etableret et enkeltrækket hegn på p-pladsens nord- og østside med hjemmehørende buske som hvidtjørn, slåen o. lign. Parkeringspladsen ønskes opdelt i to sektioner af 100 x 17 meter, dvs. at hver sektion kan rumme ca. 80 parkeringspladser (2 rækker af 40-43 pladser). Parkeringspladsen og sektionerne adskilles af en række af kampesten op til max 50 cm i diameter. Dette er ifølge ansøger valgt for at anvende naturmaterialer, der samtidig er vedligeholdelsesfri. Parkeringspladsen anlægges ved at skrabe ca. 30 cm overjord af og erstatte dette med stabilgrus til terræn.

Grøn cirkel er eksisterende parkeringsareal. Rød rektangel den ansøgte parkeringsplads. Blå polygon markerer det område, hvor blandt andet en mindre formidlingsbygning påtænkes opført. Området markeret med blå er ikke strandbeskyttet.

Skråfoto af området. Grøn prik markerer ønsket placering af parkeringspladsen. SDFE skråfoto.

Luftfoto af Knudshoved Odde. Parkeringspladsen ønskes placeret ved den røde prik. Strandbeskyttelseslinjen er sat ind med gul. Det ses at en kile midt på Odde syd for vejen, der fører hen til boligen på ejendommen, ikke er strandbeskyttet.

Kystdirektoratet har bedt ansøger om at uddybe begrundelsen for placering af parkeringspladsen – særligt henset til, at det synes at være muligt at placere parkeringspladsen syd for den grusvej, der fører hen til og forbi boligen på ejendommen, og dermed uden for strandbeskyttelseslinjen.

Ansøger begrundet uddybende med at i dette område (syd for grusvejen, øst for den påtænkte formidlingsbygning) er der ikke skærmende beplantning, og med at en parkeringsplads efter ansøgers vurdering vil tage udsigten mod syd samtidig med at den placeres meget frit i det åbne land. Dertil kommer at det ifølge ansøger kan være problematisk med trafik henover det beskyttede sten- og jorddige fra parkeringspladsen og til formidlingshuset. Ansøger foretrækker den foreslåede placering af landskabelige grunde idet det ligger i forlængelse af eksisterende høj beplantning og dermed ifølge ansøger kommer til at syne meget mindre i landskabet samtidig med at det ikke påvirker udsigten til kystlinjen væsentligt.

Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse

I behandlingen af en ansøgning om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen skal Kystdirektoratet vurdere, om det ansøgte kan påvirke Natura 2000-områder eller dyre- og plantearter på habitatdirektivets bilag IV. Læs evt. mere herom i bilag 1.

Natura 2000

Det ansøgte ligger i Natura 2000-område nr. 169 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde. Natura 2000-området omfatter habitatområde nr. 148 og fuglebeskyttelsesområde nr. 81.

Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området ses i bilag 3.

På Knudshoved Odde er der kortlagt flere forskellige habitatnaturtyper; det nærmeste ca 500 meter fra projektarealet.

På odden er der kortlagt flere levesteder for klokkefrø og stor vandsalamander og registreret et fund af skæv vindelsnegl på spidsen. 2-3 km nord for odden er der kortlagt et levested for fjordterne og dværgterne.

Det er Kystdirektoratets vurdering, at det ansøgte ikke i sig selv, eller i forbindelse med andre planer og projekter, kan påvirke Natura 2000-området væsentligt. Ved vurderingen er der særligt lagt vægt på at parkeringspladsen anlægges på tidligere landbrugsjord, der indtil for få år siden var i omdrift. Kystdirektoratet lægger desuden vægt på, at det naturforbedringsprojekt, som parkeringspladsen skal understøtte har til formål at forbedre naturtyper og levesteder og dermed forholdene for de nævnte arter. Det ansøgte vil således efter Kystdirektoratets vurdering ikke medføre en væsentlig påvirkning af de naturtyper, levesteder og/eller arter, som området er udpeget for at bevare, og der er derfor ikke behov for en nærmere konsekvensvurdering.

Bilag IV-arter

På Danmarks Miljøportal er der udover stor vandsalamander og klokkefrø også registreret løgfrø, grønbroget tudse, springfrø, løvfrø, strandtudse, grøn frø og markfirben på Knudshoved Odde. LIFE Clima-Bombina har bl.a. til formål at skabe nye levesteder klokkefrø, andre paddearter og markfirben, og derved opnå gunstig bevaringsstatus for disse bilag IV-arter.

Derudover er der på Danmarks Miljøportal også registreret flere arter af flagermus (Dværgflagermus, Frynseflagermus, Langøret flagermus, Sydflagermus, Troldflagermus og Vandflagermus). Da projektet ikke indebærer fjernelse af træer og bygninger, vurderer Kystdirektoratet, at det ansøgte ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af yngle- eller rasteområder for disse flagermusarter.

Kystdirektoratet vurderer på denne baggrund, at det ansøgte projekt ikke vil medføre beskadigelse/ødelæggelse af plantearter eller yngle- eller rasteområder for de dyrearter, der fremgår af habitatdirektivets bilag IV.

Begrundelse for afgørelsen

Det ansøgte ligger inden for strandbeskyttelseslinjen og forudsætter derfor dispensation efter naturbeskyttelsesloven.

Det fremgår af lovbemærkningerne til en ændring af naturbeskyttelsesloven i 1994 - "kystloven" - at det vil være muligt at opnå dispensation fra strandbeskyttelseslinjen til at etablere mindre foranstaltninger til støtte for friluftslivet og dermed til fremme af turismen. Mindre foranstaltninger er ifølge bemærkningerne til loven f.eks. toiletbygninger, informationstavler og skilte samt andre beskedne opholdsfaciliteter. Efter praksis dispenseres der også til mindre parkeringsfaciliteter. Det er en forudsætning for at opnå dispensation, at anlægget placeres og udføres under hensyntagen til den omgivende natur.

Parkeringspladsens er større end hvad der sædvanligvis dispenseres til efter bestemmelsen. Kystdirektoratet vurderer dog, at der i dette tilfælde er grundlag for at dispensere til en parkeringsplads af denne størrelse, idet den skal rumme

køretøjer for besøgende til et større, nyoprettet naturområde, som der er vist stor interesse for.

I sager om dispensation fra strandbeskyttelseslinjen indgår der altid en vurdering af, om det ansøgte kan placeres uden for de strandbeskyttede arealer. I denne sag er der en mulig placering uden for strandbeskyttelseslinjen umiddelbart sydøst for projektområdet, hvilket taler imod en dispensation i sagen.

Kystdirektoratet finder dog, at der er tale om et særligt tilfælde, som kan begrunde en dispensation til en placering inden for det strandbeskyttede område, uanset det kunne gøres gældende, at pladsen vil kunne placeres syd for vejen og dermed uden for strandbeskyttelseslinjerne.

Kystdirektoratet finder, at hensynet til den samfundsmæssige investering i EU-LIFE-projektet med anlæg af nye søer mv., bør indgå med betydelig vægt, så de landskabelige oplevelsesværdier, der knytter sig hertil også tilgodeses ved en afvejning af placeringen af parkeringspladsen.

Kystdirektoratet lægger således vægt på, at det ansøgte findes at være den bedste landskabelige løsning ud fra en overordnet landskabelig vurdering af parkeringspladsens påvirkning af såvel det strandbeskyttede område som af de forudgående tiltag med naturforbedring, som har tilført landskabet såvel indenfor som uden for strandbeskyttelseslinjerne nye kvaliteter.

Ved en placering syd for vejen, vil landskabet blive tilført et væsentligt visuelt forstyrrende anlæg, idet parkeringspladsen her vil ligge frit i landskabet i modsætning til den ansøgte placering, hvor pladsen vil knytte sig til den eksisterende bevoksning ved bebyggelsen og blive afskærmet af bevoksninger der knytter sig til den allerede eksisterende bevoksning. Samtidig vil det mindre velkomstcenter i højere grad kunne formidle og være i kontakt med det omliggende landskab med de nye søer mv., uden at den landskabelige fokus forstyrres af et større parkeringsanlæg.

Det indgår i Kystdirektoratets vurdering, at en afgørelse om dispensation vil have en meget begrænset præcedensskabende effekt.

Kystdirektoratet har vurderet det ansøgte i forhold til international lovgivning om naturbeskyttelse og konkluderet, at der ikke er hensyn, der taler afgørende imod det ansøgte. Se afsnittet ”Vurdering efter lovgivning om international naturbeskyttelse”.

Kystdirektoratet giver på denne baggrund dispensation til parkeringspladsen som ansøgt.

Med venlig hilsen

Martin Kangas Christensen
makch@kyst.dk

Bilagsliste:

Bilag 1: Lovgivning

Bilag 2: Klagevejledning

Bilag 3: Udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området

Afgørelsen er også sendt til:

- Vordingborg Kommune, tekpost@vordingborg.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Vordingborg, vordingborg@dn.dk
- Friluftsrådet centralt, fr@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Kreds Storstrøm storstroem@friluftsradet.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk og dof@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vordingborg, vordingborg@dof.dk
- Dansk Botanisk Forening, Sjællandskredsen, oestkredsen@botaniskforening.dk
- Dansk Kano og Kajak Forbund, miljo@kano-kajak.dk
- Danmarks Jægerforbund, sager@jaegerne.dk

Afgørelsen offentliggøres desuden på Kystdirektoratets hjemmeside, www.kyst.dk.

Bilag 1: Lovgrundlag

Naturbeskyttelsesloven

Af naturbeskyttelseslovens² § 15 fremgår, at der ikke må foretages ændringer i tilstanden af strandbredder eller af andre arealer, der ligger mellem strandbredden og strandbeskyttelseslinjen. Formålet med bestemmelserne om strandbeskyttelse er at sikre, at arealerne nær kysten bevares så uberørte som muligt. Hermed varetages landskabelige, biologiske og rekreative hensyn.

Forbuddet mod tilstandsændringer betyder bl.a., at der ikke må opføres bebyggelse, foretages terrænændringer eller etableres beplantning inden for strandbeskyttelseslinjen. Der må heller ikke etableres hegn, placeres campingvogne og lignende, og der må ikke foretages udstykning, matrikulering eller arealoverførsel, hvorved der fastlægges skel.

En række ændringer er dog umiddelbart undtaget fra forbuddet. Undtagelserne fremgår af lovens §§ 15a og 15b. Kystdirektoratet har desuden mulighed for at dispensere til visse anlæg, eller hvis der er tale om et særligt tilfælde, jf. lovens § 65b.

Af hensyn til de nationale interesser, der er knyttet til kystområderne, administreres bestemmelserne om strandbeskyttelse meget restriktivt. Der dispenseres desuden kun, når dispensationen vil være uden konsekvenser for den fremtidige administration af strandbeskyttelseslinjen.

Lovgivning om international naturbeskyttelse

Ifølge habitatbekendtgørelsen³ skal Kystdirektoratet, før der gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, vurdere om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt (en væsentlighedsvurdering). Direktoratet vurderer i den forbindelse, om det ansøgte kan påvirke områdets naturtyper og levesteder samt de arter, som området er udpeget for at bevare. Hvis det ikke kan udelukkes, at det ansøgte kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt, skal der foretages en nærmere konsekvensvurdering af projektets virkninger på Natura 2000-området under hensyn til bevaringsmålsætningen for det pågældende område. Viser vurderingen, at projektet vil skade det internationale naturbeskyttelsesområde, kan der ikke meddeles dispensation til det ansøgte.

Kystdirektoratet er desuden forpligtet til at varetage beskyttelseshensyn til en række dyr og planter (arter på habitatdirektivets bilag IV) over alt i landet, det vil sige uanset om de forekommer inden for et af de udpegede Natura 2000-områder eller udenfor. Der kan ikke gives dispensation fra strandbeskyttelseslinjen, hvis det ansøgte kan beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de pågældende dyrearter eller ødelægge de pågældende plantearter.

² Lovbekendtgørelse nr. 1986 af 27. oktober 2021 af lov om naturbeskyttelse.

³ Bekendtgørelse nr. 2091 af 12. november 2021 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter.

Bilag 2: Klagevejledning

Kystdirektoratets afgørelse kan påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort på vores hjemmeside, regnes fristen dog altid fra offentliggørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges klagefristen til den følgende hverdag.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører
- offentlige myndigheder
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Der klages via Klageportalen, der kan findes på www.naevneneshus.dk, eller alternativt på www.borger.dk og www.virk.dk. Der logges ind med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Det koster 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer i gebyr at indgive en klage. Betaling foregår via Klageportalen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis man ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal man sende en begrundet anmodning til Kystdirektoratet. Kystdirektoratet videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt anmodningen kan imødekommes.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

Bilag 3: Udpegningsgrundlag for Natura 2000-område nr. 169 Havet og kysten mellem Karrebæk Fjord og Knudshoved Odde

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 148		
Naturtyper:	Sandbanke (1110)	Vadeflade (1140)
	Lagune* (1150)	Bugt (1160)
	Rev (1170)	Strandvold med enårige planter (1210)
	Strandvold med flerårige planter (1220)	Kystklint/klippe (1230)
	Enårig strandengsvegetation (1310)	Strandeng (1330)
	Forklit (2110)	Hvid klit (2120)
	Grå/grøn klit* (2130)	Klitlavning (2190)
	Søbred med småurter (3130)	Kransnålalge-sø (3140)
	Næringsrig sø (3150)	Brunvandet sø (3160)
	Tørt kalksandsoverdrev* (6120)	Kalkoverdrev* (6210)
	Surt overdrev* (6230)	Tidvis våd eng (6410)
	Urtebræmme (6430)	Rigkær (7230)
	Bøg på muld (9130)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Kløkkefrø (1188)	Stor vandsalamander (1166)
	Spættet sæl (1365)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Udpegningsgrundlag for Fuglebeskyttelsesområde nr. 81		
Fugle:	Knopsvane (T)	Sangsvane (T)
	Grågås (T)	Sædgås (T)
	Bramgås (T)	Spidsand (T)
	Skeand (T)	Krikand (T)
	Taffeland (T)	Troldand (T)
	Lille skallesluger (T)	Havørn (TY)
	Rørhøg (Y)	Blishøne (T)
	Klyde (Y)	Dværgterne (Y)
	Fjordterne (Y)	Havterne (Y)
	Rødrygget tornskade (Y)	

Fugle, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. I parenteserne står "T" for trækfugl og "Y" for ynglefugl. Udpegningsgrundlag for fuglebeskyttelsesområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

(fra [Natura 2000-planen 2022-27](#))